

KARTA KURSU
rok akademicki 2021/2022

Kierunek: Psychologia
Forma prowadzenia zajęć: stacjonarne
Stopień: jednolite magisterskie
Rok: I
Semestr: I (zimowy)

Nazwa	Podstawy metodologii badań psychologicznych
Nazwa w j. ang.	Basics of methodology of psychological research

Koordynator	dr Natalia Józefacka	Zespół dydaktyczny
		dr Natalia Józefacka
Punkcja ECTS*	6	

Opis kursu (cele uczenia się)

Celem kursu jest zaznajomienie słuchaczy z naukową metodą poznawania świata ze szczególnym uwzględnieniem metod nauk empirycznych i specyfiki poznania na gruncie psychologii. W pierwszej części kursu zostaną przedstawione podstawy logiki i naukowego wnioskowania. W części drugiej słuchacze zapoznają się z naturą procesu badawczego, dowiedzą się o podstawowych modelach sprawdzania hipotez, oraz o uwarunkowaniach procesu badawczego. W ostatniej części dowiedzą się podstaw z zakresu konstrukcji testów psychologicznych.

Kurs dostarczy umiejętności czytania, oceny i analizy wiarygodności wyników badań raportowanych zarówno w podręcznikach akademickich jak i periodykach naukowych z dziedziny psychologii i nauk pokrewnych.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W_01 Ma wiedzę o przedmiocie zainteresowania psychologii, sposobach badania, krytycznej oceny i komunikacji wyników badań. Zna narzędzia badawcze i założenia teoretyczne leżące u ich podstawy.	K_W01
	W_02 Ma wiedzę o metodologii prowadzenia badań naukowych w psychologii. Wie jak planować i realizować badania empiryczne oraz jak analizować uzyskane wyniki z wykorzystaniem metod statystycznych. Ma podstawową wiedzę z zakresu wnioskowania naukowego.	K_W03
	W_03 Ma wiedzę jak prawidłowo skonstruować narzędzie psychologiczne.	K_W05

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U_01 Potrafi samodzielnie formułować problemy i hipotezy badawcze w języku naukowym właściwym psychologii. Potrafi dokonać operacjonalizacji hipotez, opracować plan badawczy adekwatny do badanego problemu oraz przeprowadzić samodzielnie i w zespole badawczym badania z wykorzystaniem metod ilościowych i jakościowych. Potrafi poddać analizie zebrane dane empiryczne, z zastosowaniem metod statystyki opisowej oraz statystycznej weryfikacji hipotez.	K_U01
	U_02 Potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł.	K_U02
	U_03 Ma umiejętność prowadzenia dyskusji i przygotowywania wystąpień ustnych z wykorzystaniem argumentów merytorycznych opartych na badaniach i teoriach psychologicznych.	K_U03
	U_04 Potrafi wyjaśniać problemy psychologiczne i pedagogiczne odwołując się do teorii i badań oraz krytycznie oceniać publikacje popularno-naukowe i wiedzę potoczną.	K_U04

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	K_01 W pracy badawczej stosuje normy etyczne i zasady wymagane w społeczności naukowej.	K_K01
	K_02 Ma świadomość możliwości i ograniczeń stosowanych przez siebie metod badawczych.	K_K02
	K_03 Docenia rolę weryfikacji empirycznej jako źródła wiedzy naukowej. Przykłada wagę do stosowania dobrych praktyk w badaniach empirycznych.	K_K04

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	30			30								
60												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład odbywa się zdalnie w trybie synchronicznym za pomocą platformy MS Teams. Ćwiczenia stacjonarnie

Wykład: interaktywny z prezentacją multimedialną. Gry dydaktyczne z wykorzystaniem platform kahoot i mentimeter

Ćwiczenia: indywidualne i grupowe, case study, zadania problemowe, burza mózgów, mapy myśli, praca w oparciu o platformę miro i teams.

Projekt grupowy: opis i przeprowadzenie projektu badawczego, zebranie danych

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01		X					X	X				X	
W02		X					X	X				X	
W03		X					X	X				X	
U01		X					X	X				X	
U02		X					X	X				X	

U03		X					X	X					
U04							X	X					
K01								X					
K02								X					
K03							X	X					

Kryteria oceny	Ocena jest wystawiana na podstawie egzaminu pisemnego oraz punktów zdobywanych podczas trwania całego kursu. W czasie trwania wykładu jest możliwość uczestnictwa w projektach, punkty zdobyte za projekty dodawane są do punktów z egzaminu pisemnego (o ile, student przekroczył próg 50%+1 punkt z egzaminu). Egzamin odbywa się w formie stacjonarnej, chyba, że przepisy nadrzędne będą wymagały formy zdalnej. Zaliczenie ćwiczeń jest wymagane do przystąpienia do egzaminu. Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest zaliczenie prac projektowych na minimum 75%., w tym przeprowadzenie badania złożenie poprawnego formularza, oraz pliku excel ze zbiorem danych

Uwagi	Przedmiot kierunkowy na studiach stacjonarnych, jednolitych magisterskich, kierunek: Psychologia

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykład (30 h):

1. Wprowadzenie do metodologii badań,
2. Podstawy logiki i wnioskowania statystycznego
3. Podstawowe zagadnienia z zakresu prawdopodobieństwa
4. Struktura procesu badawczego w psychologii i postępowanie badawcze
5. Zewnętrzne i wewnętrzne uwarunkowania procesu badawczego
6. Problemy badawcze i hipotezy
7. Próba badawcza
8. Zmienne, skale pomiarowe i błąd pomiaru
9. Operacjonalizacja zmiennych i dobór wskaźników
10. Plan eksperymentalny i quasi-eksperymentalny
11. Model korelacyjny
12. Komunikowanie wyników badań
13. Podstawy psychometrii: trafność, rzetelność, standaryzacja
14. Rozkłady danych, miary położenia i zmienności
15. Powtórka zagadnień

Ćwiczenia (30 h):

1. Metoda naukowa i pseudonauka – analiza wiarygodności źródeł, wprowadzenie do logiki
2. Wnioskowanie logiczne – klasyczny rachunek zdań
3. Błędy wnioskowania statystycznego
4. Struktura procesu badawczego,
5. tworzenie pytań i hipotez

6. Zmienne, wskaźniki, operacjonalizacja cz 1
7. Zmienne, wskaźniki, operacjonalizacja cz 2
8. Poziomy pomiaru
9. Metoda eksperymentalna – planowanie eksperymentu
10. Metoda eksperymentalna – zakłócenia eksperymentu – zagadnienia trafności wewnętrznej
11. Trafność wewnętrzna cz.2
12. Badania korelacyjne i analiza wykresów rozrzutu
13. Wnioskowanie z wyników badań własnych oraz z literatury
14. Wnioskowanie z wyników badań własnych oraz z literatury c.d.
15. Prezentacja projektów

Wykaz literatury podstawowej

- Brzeziński, J. (2018). Metodologia badań psychologicznych. PWN: Warszawa.
- Wieczorek, K.A. (2002). Logika dla opornych. (Rozdział 1)
- Francuz, P., Mackiewicz R. (2007). Liczby nie wiedzą, skąd pochodzą. Wydawnictwo KUL: Lublin. (Rozdziały: 1,2, 3,4,5,6)
- Wieczorkowska, G., Wierziński, J. (2011). Statystyka od teorii do praktyki. Scholar: Warszawa. (Rozdziały: 1,2,3,4,5, 11.1)

Wykaz literatury uzupełniającej

- Bąk, J. (2020). Statystycznie rzecz biorąc. WydawnictwoB: Warszawa.
- Brzeziński, J., Siuta, J. (2006). Metodologiczne i statystyczne problemy psychologii. Zyski i S-ka: Poznań.
- Goodwin, K. A., & Goodwin, C. J. (2016). *Research in psychology: Methods and design*. John Wiley & Sons.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	30
	Przygotowanie do egzaminu	29
Ogółem bilans czasu pracy		150
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		6